

Andris Vaivods: “Mums ir izdevies nosargāt savu neatkarību, jo esam pašpietiekami”

2020.gada 25.septembrī laikrakstā “Vietējā Latgales Avīze” (Nr.39) publicētā Egītas Jonānes intervija ar Līvānu novada domes priekšsēdētāju Andri Vaivodu.

Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods sarunā “Vietējai Latgales Avīzei” atgādina pašvaldību virsuzdevumu, kurš ir – strādāt iedzīvotāju labā. Vaivods lepojas ar Līvānu novada cilvēkiem, kuri Latgalē saņem lielāko vidējo algu, ar veiksmīgiem uzņēmumiem un Latvijas eksporta flagmaņiem.

“Attīstība ir iedzīvotāju un pašvaldības darba rezultāts”

Jūs esat vienīgais novads Latgalē, kura robežas reforma neizmaina. Kāds ir Līvānu novada veiksmes stāsts?

– Līvānu novadam ir augšupejoši ekonomiskie un attīstības rādītāji. Tas ir iedzīvotāju un pašvaldības darba rezultāts. To apliecina Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM), Pasaules Bankas, Luminor u.c. pētījumi un statistika. Smiltene, Sigulda un Līvāni ir trīs pašvaldības, kas, tobrīd neesot rajonu centri, no 2000. gada mērķtieciīgi attīstās. Līvānu novada pašvaldība, izmantojot maksimāli ES, valsts un pašu budžeta finansējumu, ar savu profesionālo, spējīgo komandu sakārto iedzīvotājiem svarīgas jomas. Un tas ir tikai un vienīgi uzņēmēju nopelns, ka novads ir astotajā vietā eksporta rādītājos valsts mērogā. Uzņēmēji piesaista jaunus, profesionālus speciālistus, savukārt viņiem ir nepieciešama dzīvesvieta, bērnudārzs, skola, medicīnas iestādes, kultūras nams un citas atpūtas iespējas utt. Pašvaldībai tas viss jānodrošina, jo ar likumu ir noteikts, ka pašvaldībai jāstrādā iedzīvotāju labā.

Kas vēl ir vajadzīgs Līvānu novadam, lai šī attīstība neapstātos?

– Šobrīd Līvānos pietrūkst brīvas zemes individuālo māju celtniecībai. Cilvēki grib būvēties. Tāpēc teritoriālajā plānojumā uz pašvaldības zemes Līvānos un Jersikas, Turku un Rožupes pagastu teritorijās noteiksim privāto māju būvniecības zonas. Izveidosim infrastruktūru un piedāvāsim iznomāšanai attiecīgās zemes vienības. Tas viss šobrīd vēl ir procesā.

Ja pašvaldība visu dara pareizi un priekš cilvēkiem, tad rezultāts ir labs. Šobrīd iedzīvotāji Līvānos aktīvi pieslēdzas pie centrālās kanalizācijas sistēmas (jau veikti vairāk nekā 800 pieslēgumi), kas aptver 95 % privātmāju teritorijas. Sakārtojot ielas Ubagliči, būsim pārbūvējuši 85 % pilsētas ielu. Esam saņēmuši Ģimenei draudzīgākās pašvaldības titulu, jo mums ir jaunas bērnudārza grupas, jauni rotaļu laukumi, mūsdienīgas skolas, jauniešu un interešu izglītības centri, baseins utt.

Iedzīvotājiem ir vajadzīga laba ielu un ceļu infrastruktūra, kvalitatīva izglītības, atpūtas un uzņēmējdarbības vide, un mēs turpināsim strādāt šajos virzienos. Drīzumā siltināsim piecus daudzdzīvokļu namus. Līvānu novads arī šodien turpina mērķtieciīgi iet attīstības ceļu.

Vai pašvaldības darbu atvieglo pagastu valdes, kuras kā labās pārvaldības piemēru grib iestrādāt likumos gan Valsts prezidents, gan VARAM?

– Mēs pārliecinājām atbildīgo komisiju, ka pagastu valdes nevajag vēlēt tiešās vēlēšanās, kā tas bija plānots sākotnējā iniciatīvā. Līvānu novada pagastos valdēs strādā pa septiņiem cilvēkiem. Viņi ir iedzīvotāju pārstāvji,

kuri nodrošina saikni ar pašvaldību. Valde apzina pagasta iedzīvotāju priekšlikumus, pagasta problēmas, izskata tās, pēc tam pagasta pārvaldes vadītājs priekšlikumus iesniedz Līvānu novada domes komitejām, bet tās pēc izskatīšanas virza attiecīgus lēmumprojektus izskatīšanai domes sēdē. Valdes locekļi, tāpat kā domes deputāti, saņem algu par darba stundām. Valde ir saikne starp iedzīvotāju un domi.

“Mudinu deputātus strādāt”

Kad vietējās pašvaldībās, kurām ir jārisina saimnieciski jautājumi, beigs dalīt deputātus pozīcijā un opozīcijā?

– Tāds dalījums ir tur, kur kāds cilvēks vai partija ir uzurpējusi varu. Viņi šo varu izmanto citiem mērķiem, bet ne attīstībai. Esot pie varas, jāuztur godīgums, taisnīgums, ir jāsadzird visi, jābūt diplomātam. Iedzīvotāji ievēl vairākumu, taču tam cilvēkam, kurš vada šo vairākumu, ir jāpanāk, lai visi deputāti strādātu iedzīvotāju labā. Vēlētājs ir lielākais deputātu soģis.

Šobrīd valdība cenšas ar normatīvajiem aktiem ierobežot pašvaldības, jo, redz, tās nestrādā tā, kā vajag. Bet tad ir jāprasa atbildība no pašvaldības, un, ja ir pārkāpumi, tad jāsoģa tie, kas strādā nelikumīgi. Tādā valstī, kur visu nosaka ar varu un no augšas, iestājas stagnācija, jo tiek panākts, ka uz vietas vairs nav jādodomā, bet tikai jāizpilda.

Kā Jūs veidojat dialogu ar deputātiem, kuri pārstāv mazākuma partijas?

– Jau pirmajā domes sēdē mudinu deputātus strādāt novada labā. Pašvaldībā vadu jau sesto deputātu sastāvu, un, manuprāt, katrs nākamais sastāvs strādā aizvien labāk un atbildīgāk, jo iedzīvotāji ievēl zināšākus deputātus. Pēc vēlēšanām pirmie mēneši ir dialoga meklējuma periods, lai veidotu izpratni par pašvaldības darbu. Deputāti, kuri aktīvi un atbildīgi iesaistās komitejās un komisijās, pēc laika redz un izprot, ka darba patiešām ir daudz. Un viņi saprot, ka daudzas problēmas rodas no neuzticēšanās.

Varu teikt, ka izpildvaras un domes deputātu darbs ir ievirzīts normālās slīdēs, jo Līvānu novads ar vienu eiro panāk to, ko citas pašvaldības ar diviem un vairāk eiro. Turklāt projektos piesaistām finansējumu aptuveni 75 % no ES fondiem, bet daudzās pašvaldībās

tie ir vidēji 50 %. Normatīvie akti atļauj atsevišķiem projektiem speciālistus piesaistīt no malas un viņiem par to attiecīgi maksāt, bet mēs tiekam galā ar saviem darbiniekiem – tādā veidā ietaupot līdzekļus, ko novirzām projekta realizācijai. Mēs esam viena komanda, kas strādā novada attīstībai.

Kāpēc pārdevāt Preiļu slimnīcas kapitāldaļas?

– Katrai pašvaldībai ir jārūpējas par savu slimnīcu. Līvānu novada domei jārūpējas par Līvānu slimnīcu un Preiļu novada domei – par Preiļu slimnīcu. Tāpēc mēs pārdevām savas kapitāldaļas. Šobrīd Līvānu slimnīca sniedz palīdzību 24 stundas diennaktī. Tā ir aprīkota ar modernām iekārtām un ir piesaistījusi vajadzīgos speciālistus. Iedzīvotāji ir mobili, tāpēc nepieciešamības gadījumā nokļūt pie Daugavpils vai Rīgas medicīnas speciālistiem arī nav problēma.

Ja ir likumpārkāpums pašvaldības uzņēmumā, kas ir atbildīgs – uzņēmuma vadītājs vai pašvaldība?

– Ja pašvaldība ir kapitāldaļu turētāja, tad tai ir jāuzņemas atbildība par to, kas tur notiek vai nenotiek. Kapitālsabiedrībām ir jāļauj strādāt, protams, nedrīkst aizmirst arī par to pārraudzību, jo tām ir deleģētas likumā noteiktas pašvaldības funkcijas. Likums nosaka, ka izpilddirektors ir tas, kurš uzrauga to darbu.

“Ja ir jāmaina priekšsēdētājs, tad tas ir jādara”

Kā Jūs vērtējat precedentu, kāds ir tikai Latvijā – pašvaldība drīkst strādāt bez priekšsēdētāja vai ar priekšsēdētāju, kuram ir ierosināta krimināllieta?

– Normatīvie akti atļauj, ka visu nosaka deputātu vairākums. Ja ir jāmaina priekšsēdētājs, tad tas ir jādara, jo šobrīd katrs mēnesis ir svarīgs, un jebkurš lēmums, kas tiek atlikts šodien, var būt ar neatgriezeniskām sekām rītdien. Ja mums kāds speciālists, kurš vada projektu, saslimst un izkrist no darba aprites, tas uzreiz ietekmē projekta virzības gaitu – tā sabremzējas. Katrs darbs prasa risinājumu, un, ja tas tiek atlikts uz nedēļu, tas apgrūtina darbu virzību, bet, ja to atliek uz mēnesi, tad tam būs sāpīgas sekas. Var iestāties stagnācija.

Šobrīd ir iespēju laiks. Šajos četros – piecos mēnešos mēs nevienu dienu neesam strādājuši attālināti un esam izdarījuši daudz. Mēs strādājam kā viena liela ģimene. Līvānu novada pašvaldība ir izmantojusi COVID-19 krīzes seku mazināšanas kredītu iespējas. Notiek ielu sakārtošanas darbi Ubagliči. Piesaistīts Eiropas Savienības (ES) finansējums industriālās zonas attīstībai – kraušanas laukuma izbūve. Darba procesā tajā pašā teritorijā ir divu ražošanas angāru būvniecība. Esam tikušies ar potenciālajiem investoriem, kuri ir izrādījuši interesi par šīm telpām.

Esam pieteikuši kredītu arī Kultūras ministrijai, lai veidotu rekreācijas zonu pussalā, kas atrodas starp Dubnu un Daugavu. Tāpat esam panākuši, ka valsts piešķirs finansējumu divu vietējās nozīmes grants ceļu sakārtošanai lauku teritorijās.

Vai Jūs startēsiet pašvaldību vēlēšanās? Un vai atkal no ZZS, kas tikko zaudēja Rīgas domes vēlēšanās, saraksta?

– Mums ir izdevies nosargāt savu neatkarību, jo esam pašpietiekami. Esam centušies, lai Līvānu novads būtu neatkarīgs no partijām, tāpēc arī šajā sasaukumā mūsu sociāli politiskajai novada attīstības biedrībai “LĪVĀNI” bija sadarbības līgums ar ZZS. Ja būs partiju piedāvājumi sadarboties arī šajās vēlēšanās, mēs izskatīsim tos, bet noteikti uzsvērsim to, ka Līvānu novads arī turpmāk strādās kā neatkarīga pašvaldība.